

Program vinter-forår 2023

folkeuniversitet-vejle.dk

Alle foredrag er arrangeret af de nævnte organisationer i samarbejde med Folkeuniversitetet.

VIGTIGT: Kontroller eventuelle ændringer i programmet på folkeuniversitet-vejle.dk. Her kan du også læse mere om foredragene.

Tilmeld dig senest en uge før et foredrag!

Kontakt: fu.vejle@gmail.com – tlf.6178 5551

Vi glæder os til at se dig i Folkeuniversitetet!

• Tirsdag 3. januar kl. 19.00

Slægtsforskning i Norden

Foredrag ved *Gitte Bergendorff Høstbo*

Vi kigger på, hvad Nordens lande har at byde på, hvad angår gode hjemmesider for slægtsforskere. Vi bevæger os også til England og USA, og foredraget krydres med egne oplevelser med at finde aner i Norden.

Sted: Vejle Stadsarkiv, Vedelsgade 17, 7100 Vejle
Entre: Kr. 50 ved indgang, gratis for medlemmer af VSF
Tilmelding til torben@polsterbo.dk / sms 3171 0925
Arr.: Vejleegnens Slægtshistoriske Forening

• Tirsdag 24. januar kl. 16.30

Sønderjysk søfart og sømandskost ude og hjemme. - Efter foredraget fællesspisning.

Foredrag ved *Mette Guldborg*, leder af Ribe Byhistoriske Arkiv

Mette Guldborg fortæller om søfart i 1600- og 1700-tallet, hvor Flensborg havde en meget stor skibsfart til de oversøiske lande. Vi hører om sømændenes kost, både når de sejlede, og når de var hjemme.

Mette Guldborg har bidraget med afsnittet om perioden 1600-1814 i tobindsværket *Sønderjysk Søfarts Historie* (2021).

Efter foredraget har vi fællesspisning, hvor der serveres skipperlabskovs. Kaffe og kage kan tilkøbes.

Sted: Spinderihallernes café, Spinderigade 11H, 7100 Vejle
Entre: Kr. 50 for foredraget. Spisning kr. 85 excl. drikkevarer.
Tilmelding senest 15. januar til rykind@bbsyd.dk, tlf. 4026 5489
Tilmeld og betal foredraget og/eller spisning via linket <https://spinderihallerne.nemtilmeld.dk/878/>
Arr.: Grænseforeningen Vejle Vesteregion og Spinderihallernes Café

• Tirsdag 24. januar kl. 19.00

Kan øget demokratisering bidrage til løsningen af klimakrisen?

Foredrag ved *Pelle Dragsted*, MF, cand. mag. i retorik, forfatter, tidl. politisk rådgiver og mangeårig aktivist og debattør.

Gule veste og Trumptilhængere blokerer for løsninger på klimaudfordringerne. Også lokalt bliver naboer til energianlæg provokeret af den måde, vindmøller og solceller placeres på i landskabet. Hvordan arbejder samfundet med klimaudfordringerne, uden at vi – som befolkning – bliver en barriere for en natur- og klimavenlig udvikling? Skal vi arbejde med både ulighed, demokrati og nye tekniske løsninger for at løse klimakrisen?

Pelle Dragsted udgav i 2021 bogen *Nordisk Socialisme*, hvori han peger på nødvendigheden af at arbejde med både demokrati og klima på én gang.

Sted: Økolariet, Dæmningen 11, 7100 Vejle

Entre: Kr. 60

Tilmelding til Britta Edelberg (ansvarlig for arrangementet) via mail brittaedelberg@gmail.com (kun få ledige pladser).

Arr.: Klimafokus Vejle

• Tirsdag 7. februar kl. 19.00

Vildere naturnationalparker, hegn og dyrevelfærd

Foredrag ved *Rune Engelbreth Larsen*, forfatter og naturfotograf, medlem af Det Etske Råd og DNS repræsentantskab.

På globalt plan er ca. 200.000 arter uddøde inden for de seneste 500 år som følge af menneskets udbredelse, naturødelæggelse og ressourceforbrug. Dansk natur har det også skidt – faktisk ligger vi i bund i EU – og derfor er der brug for at gentænke en dansk naturforståelse, der i højere grad tager udgangspunkt i naturens egne præmisser.

Hvorfor har dansk naturpolitik og naturforvaltning ikke standset den nuværende udryddelse af arter og den generelle naturforarmelse?

I ord og naturbilleder gør Rune Engelbreth Larsen os klogere på den danske naturkrise og begrundet, hvorfor vildere naturnationalparker kan være en løsning på problemet. Konceptet *naturnationalpark*, der er opfundet af forelæseren, er under etablering 15 steder i Danmark, hvilket imidlertid også skaber debat om dyrevelfærd, hegn og sikkerhed, når man færdes blandt store dyr som vilde heste, bisoner og elge i danske landskaber.

Rune Engelbreth Larsen udgav i 2020 bogen *Danmarks Genforvildede Natur*.

Sted: Vejle Bibliotek, Willy Sørensens Plads 1, 7100 Vejle

Entre: Kr. 80 ved indgang. For medlemmer af Naturhistorisk Forening i Vejle (NHF) kr. 40 – angiv medlemskab ved tilmelding.

Tilmelding til fu.vejle@gmail.com - sms 6178 5551
Arr.: Folkeuniversitetet i Vejle og Vejle Bibliotek

• **Fredag 10. februar kl. 19.00**

Afstemningsaften i Balle Forsamlingshus

Foredrag ved *Mirco Reimar-Elster*, journalist og cand. mag. i Amerikanske Studier, USA- og Tyskland-analytiker ved TV2, klummeskribent ved JyllandsPosten.

- Derefter fællessang og kaffebord.

Mirco Reimar-Elster fortæller om Tyskland og den tyske folkesjæl ud fra hans og TV2-journalist Ulla Terkelsens bog *Skræk og skønhed – To generationer på rejse i Tyskland* (2022). Han er vokset op i det danske mindretal i Sydslesvig og student fra Duborgskolen. Den interessante og fornøjelige bog er en samtalebog, der skildrer de to forfatters rejse rundt i Tyskland og den tyske fortid. Den leverer en kritisk kærlighedserklæring til et både indviklet og interessant land og folk.

Sted: Balle Forsamlingshus, Ballevej 50, 7182 Bredsten

Entre kr. 100. Indbetales ved tilmelding på konto 0758 – 3225 667 577

Tilmelding senest 3. februar til rykind@bbsyd.dk, tlf. 4026 5489

Arr.: Grænseforeningen Vejle Vesteregn, Balle Valgmenighed og Forsamlingshus, Historisk Samfund for Sydøstjylland

• **Tirsdag 28. februar kl. 19.00**

Amerikanisering

Foredrag ved *Nils Arne Sørensen*, professor i Moderne Historie, Syddansk Universitet

Syv ud af ti sodavand, der drikkes i Danmark, er en cola, og næsten 80 % af os har en Facebook-profil, hvor vi let kan klikke vores mening videre med et 'like'. Det er blot to eksempler på, hvordan 'ting og tanker', vi har importeret fra USA, fylder godt op i vores hverdag. Nyt er det imidlertid på ingen måde. Påvirkningen fra Amerika kan følges tilbage til slutningen af 1800-tallet og findes på mange forskellige felter – fra fabrikernes samleband over filmlærreder, popmusik og supermarkeder til Halloween og Black Friday.

Det er den lange historie om amerikaniseringen af Danmark, der står i centrum af forelæsningsen, der især handler om, hvordan USA har fungeret som forbillede på mange felter, men som også har blik for kritikken af denne udvikling.

Nils Arne Sørensen er forfatter til bogen *Amerikanisering*, der er udgivet i 2022 i serien *100 danmarkshistorier* fra Aarhus Universitetsforlag.

Sted: Vejle Bibliotek, Willy Sørensens Plads 1, 7100 Vejle

Entre: Kr. 80 ved indgang.

Tilmelding til fu.vejle@gmail.com - sms 6178 5551

Arr.: Folkeuniversitetet i Vejle og Vejle Bibliotek

• **Torsdag 9. marts kl. 19.00**

Stemmer fra hjemmefronten i Sønderjylland under 1. verdenskrig

Foredrag ved *Gunvor Fink Møller*, lektor, cand. pæd.

Gunvor Fink Møller ud fra breve mellem to søstre og beretninger fra sin familie om, hvordan hendes farmor klarede problemer med husholdning og drift af Brændstrupgaard ved Rødding under 1. verdenskrig, da hendes mand, Olav Fink, var tysk soldat i alle fire år. Der var mangel på alt.

Hans datter Rigmors beretning om sin skolegang i tysk skole i Rødding inddrages, ligesom beretningen om Thora Constantin Hansens ophold i 1919 på Brændstrupgaard, hvor hun underviste familiens 10 børn.

Efter kaffen er der ordinær generalforsamling i Gænseforeningen Vejle Vesteregn med dagsorden iflg. vedtægterne.

Sted: Vingsted Mølle, Vingstedvej 58, 7182 Bredsten

Entre kr. 100 ved indgang.

Tilmelding senest 1. marts til rykind@bbsyd.dk, tlf. 4026 5489

Arr.: Grænseforeningen Vejle Vesteregn

• **Mandag 13. marts kl. 19.00**

Hold hjernen i gang, 60+ !

Foredrag ved *Åsa Fex Svenningsen*, docent, PhD, Institut for Molekylær Medicin, Syddansk Universitet

vil du vide, hvordan du holder din hjerne i gang, når du bliver ældre?

Det er altså ikke nok at løse kryds og tværs eller sudoku en gang imellem. Man skal gøre lidt mere, men ikke urimeligt meget mere. Hvad ved man faktisk om den aldrende hjerne, og hvad ved man om, hvordan man bedst laver hjernegymnastik?

Gennem foredraget får du mere at vide om, hvordan hjernen fungerer, og forskningsbaserede tips til, hvordan du kan holde din hjerne skarp i længere tid.

Sted: Vejle Bibliotek, Willy Sørensens Plads 1, 7100 Vejle

Entre: Kr. 80 ved indgang.

Tilmelding til fu.vejle@gmail.com - sms 6178 5551

Arr.: Folkeuniversitetet i Vejle og Vejle Bibliotek

• **Tirsdag 4. april kl. 19.00**

Selv mord og andre ulykkelige dødsfald

Foredrag ved *Peter Olsen*, slægtsforsker

Ledvogterens Ane Petrea blev blot 8½ år gammel, og Trine hængte sig efter 7 års ægteskab med Thomas. – Det kan vi læse i kirkebøgerne, men hvordan kan vi finde mere om dødsårsager og bevæggrunde for selvmord?

Slægtsforsker Peter Olsen viser, hvordan dødsattester, politirapporter, avisartikler samt arkivalier indsamlet af Statens Statistiske Bureau kan bidrage med oplysninger, når forfædrene døde af unaturlige årsager.

Sted: Vejle Stadsarkiv, Vedelsgade 17, 7100 Vejle

Entre: Kr. 50 ved indgang, gratis for medlemmer af VSF

Tilmelding til torben@polsterbo.dk / sms 3171 0925

Arr.: Vejleegnens Slægtshistoriske Forening

VIGTIGT:

Kontroller eventuelle ændringer i programmet på folkeuniversitet-vejle.dk. Her kan du også læse mere om foredragene.

Tilmeld dig senest en uge før et foredrag!